

Webinaarin kysymykset ja vastaukset 4.5.2020

Kysymyksiä varainhoitovuoden 2020 lisäsuoritepäätöksellä opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin myönnettävän lisärahoituksen hakemista koskien.

Lisärahoituksen laskennalliset myöntökriteerit

Kysymys: Onko rahoituskirjeen mukana toimitetun laskelman mukainen rahoitusosuus ikään kuin minimiosuus, minkä jokainen koulutuksenjärjestäjä tästä rahoituksesta saa?

Vastaus: Ei ole. Laskelma kuvaa esimerkinomaista tilannetta, jossa jokaiselle koulutuksen järjestäjälle myönnetään lisärahoitusta laskennallisten kriteerien mukaisena. Laskelma on näin ollen suuntaa antava.

Laskennallisten kriteerien lisäksi ministeriö voi käyttää muuta harkintaa päättäessään lisärahoituksesta. Siis vaikka järjestäjä hakemuksessaan esittäisikin olevansa tyytyväinen esitettyyn jakomalliin ja sen tuottamaan omaan osuuteensa, ei se välttämättä tule saamaan tarkalleen alustavan laskelman mukaista euromäärää. Esimerkiksi jos koulutuksen järjestäjän hakemuksessaan esittämä suunnitelma rahoituksen käytöstä ei vastaa lainkaan lisärahoituksen käyttötarkoitusta tai se on muutoin merkittävän puutteellinen, voidaan lisärahoitus alustavasti esitetystä laskelmasta huolimatta jättää myöntämättä. Ministeriö voi poiketa alustavasta laskelmasta myös muiden syiden vuoksi.

Mikäli ministeriö ei käyttäisi lainkaan edellä kuvattua muuta harkintaa laskennallisten kriteerien lisäksi, olisi esimerkin rahoitusosuus minimiosuus (siten että osuus olisi tätä suurempi, mikäli osa järjestäjistä hakisi laskennallista osuutta vähemmän tai ei hakisi lisärahoitusta lainkaan).

Kysymys: Onko tässä rahoitushaussa mahdollista määritellä opiskelija laajemmin, ja ottaa huomioon myös ne aikuisopiskelijat, joilla on jo jokin perustutkinto, mutta jotka tarvitsevat ohjausta ja tukitoimia?

Vastaus: Järjestäjä voi hakemuksessaan valita hakevansa lisärahoituksen muodostumista muilla perusteilla kuin ministeriön esittämällä kriteereillä. Ministeriön päättäessä lisärahoituksesta yksittäisen koulutuksen järjestäjän kohdalla yhteisistä määräytymisperusteista poikkeaminen edellyttää kuitenkin erityisen perusteltua syytä. Hakemuksessa tulee näin ollen pystyä osoittamaan, että koulutuksen järjestäjän tilanne poikkeaa niin oleellisesti kaikkien muiden koulutuksen järjestäjien tilanteesta, että laskennalliset kriteerit eivät kohtele sitä oikeudenmukaisesti verrattuna muihin vastaavanlaisen koulutustehtävän järjestäjiin.

Kysymys: Mikä on ennakkolaskelman merkitys rahoituksen jakamisessa? Mitä tapahtuu, jos suuri osa koulutuksen järjestäjistä ei hyväksy laskelman mukaista jakoa vaan esittää omia hakemuksiaan?

Vastaus: Hakemuksessa esitetystä lisärahoituksen muodostumisen perusteista huolimatta ministeriö myöntää lisärahoitusta kaikille hakijoille samoilla edellytyksillä (koulutuksen järjestäjä ei pysty ilman lisärahoitusta turvaamaan kaikille opinnoissaan enemmän tukea tarvitseville riittävässä määrin heidän tarvitsemaansa opetusta ja/tai ohjausta).

Ennakkolaskelma tarkkoine rahoitusosuuksineen itsessään ei ole keskeinen vaan se tilastotieto sekä laskennalliset kriteerit, joita laskelma kuvaa. Ministeriö katsoo, että lisärahoituksen myöntämisen edellytys täyttyy silloin, jos koulutuksen järjestäjällä on käytetyn tilastotiedon mukaan esitettyihin kohderyhmiin

kuuluvia opiskelijoita, joiden arvioidaan tarvitsevan muita enemmän opetusta, ohjausta ja muuta tukea opintoihinsa, eikä se hakemuksensa mukaan pysty ilman lisärahoitusta turvaamaan kaikille kohderyhmiin kuuluville riittävässä määrin heidän tarvitsemaansa opetusta ja/tai ohjausta.

Mikäli järjestäjä hakee lisärahoituksen muodostumista muilla perusteilla, ministeriö arvioi perusteet tapauskohtaisesti. Lisärahoituksen tarpeellisuutta arvioidaan lisäksi koulutuksen järjestäjän esittämien lisärahoituksen käyttösuunnitelman ja lisähenkilöstön rekrytointisuunnitelman perusteella. Kokonaisarvion mukaan ministeriö voi myöntää lisärahoitusta järjestäjälle siten, että se poikkeaa jompaankumpaan suuntaan laskennallisten kriteerien muodostamasta rahoitusosuudesta. Ministeriö voi harkintansa mukaan käyttää päätöksenteossaan pelkästään ennakkoon esittämänsä esimerkkilaskelman tilastotietoa, vaikka järjestäjä olisikin esittänyt hakemuksessaan lisärahoituksen muodostumiselle tästä poikkeavia omia perusteitaan. Mitä suurempi osa koulutuksen järjestäjistä ei hyväksy ministeriön esittämiä laskennallisia muodostumisperusteita, sitä suuremman painoarvon päätöksenteossa saa harkinnanvarainen arviointi.

Kysymys: Tuleeko koulutuksen järjestäjän esittää lisärahoituksen käyttösuunnitelma ja rekrytointisuunnitelma vuosille 2020-2023, jos se hakee perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta ministeriön esittämillä kriteereillä ja painoarvoilla kohdentuvaa osuutta lisärahoituksesta?

Vastaus: Kaikkien hakijoiden kuuluu esittää nämä suunnitelmat. Jos suunnitelma rahoituksen käytöstä ei vastaa lainkaan lisärahoituksen käyttötarkoitusta tai se on muutoin merkittävän puutteellinen, voidaan lisärahoitus alustavasti esitetystä laskelmasta huolimatta jättää myöntämättä.

Kysymys: Miksei liitetaulukon ensimmäisen sarakkeen uusien opiskelijoiden määrät täsmää Vipunen-raportin lukujen kanssa? Onko taulukossa mukana vain laskentakriteerien mukaiset uudet opiskelijat?

Vastaus: Sarakkeessa on mukana kaikki vuoden 2018 uudet opiskelijat, eikä pelkästään seuraavissa sarakkeissa esitetyt laskentakriteerien mukaiset uudet opiskelijat. Kuitenkin tätä pohjajoukkoa on rajattu 20.4.2020 kirjeen liite 2 mukaisin poimintasäännöin sekä 17.3.2020 kirjeen rajauksin ("Tarkastelun ulkopuolelle on rajattu ammatillisen koulutuksen lain 8 §:n mukainen muu ammatillinen koulutus ja muu kuin opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama koulutus. Kaikkiaan mukaan on laskettu kukin opiskelija korkeintaan kerran samalle koulutuksen järjestäjälle."). Näiden rajauksien lisäksi luvut poikkeavat Vipunen-raportilta siten, että Vipusessa luvut pohjautuvat Tilastokeskuksen aineistoihin. Liitetaulukossa luvut pohjautuvat Koski-tietojärjestelmään.

Lisärahoituksen käyttökohteet

Kysymys: Voiko rahoitusta käyttää vuonna 2019 alkaneiden ammatillisten opettajien ja ohjaajien määräaikaisten työsuhteiden jatkamiseen vuoden 2021 loppuun?

Vastaus: Voi. Tällöin opetuksen/ohjauksen määrä lisääntyy verrattuna tilanteeseen, jossa lisärahoitusta ei myönnettäisi.

Jos kyseessä on päättyvä vuonna 2019 alkanut määräaikainen työsuhde, jota ei ole rahoitettu 2019 myönnetyllä lisärahoituksella, merkitään henkilöstölisäys käyttösuunnitelmaan uutena henkilönä sarakeeseen a.

Kysymys: Pitääkö lisäsuoritepäätöksellä palkattavien henkilöiden olla uusia työ-/virkasuhteita? Voiko nykyisen henkilöstön kustannuksia siirtää tälle rahoitukselle, jos he siirtyvät uudelleen tehtäviin?

Vastaus: Tarkoitus ei ole siirtää olemassa olevan henkilöstön palkkauskustannuksia tälle rahoitukselle. Kuitenkin jos henkilö siirtyy muista kuin opetus- tai ohjaustehtävistä näihin tehtäviin, jolloin opetuksen ja ohjauksen henkilöstön määrä tosiasiallisesti kasvaa, menettely voi olla perusteltavissa. Tällöinkin on kuitenkin edellytyksenä, että siirrosta syntyy aidosti palkkauksen lisäkustannuksia, koska entisiä tehtäviä hoitamaan on palkattava uusi henkilö. Lisäksi rahoitusta voi käyttää olemassa olevan osa-aikaisen henkilöstön työtuntimäärän lisäämiseen, jolloin ei myöskään ole kyse uudesta työ-/virkasuhteesta.

Kysymys: Kun opetus- ja ohjaushenkilöstöä jää eläkkeelle, voiko heidän tilalleen palkattavan henkilöstön kuluja kattaa lisärahoituksella.

Vastaus: Mikäli opetuksen ja ohjauksen määrä ei kasva, ei ole perusteita myöntää lisärahoitusta.

Kysymys: Minkälaista ohjaushenkilöstöä lisärahoituksella voi palkata? Lasketaanko mukaan ohjaajat ja opinto-ohjaajat?

Vastaus: Ministeriö ei ole halunnut tarkasti määritellä, mitä ohjaajiin tai tukihenkilöstöön luetaan kuuluvaksi. Tärkeintä on, että lisärahoitus käytetään sellaisiin henkilöstölisäyksiin, joilla lisätään opiskelijoiden saaman opetuksen ja ohjauksen määrää ja laatua.

Opettajat ja opinto-ohjaajat voidaan rinnastaa toisiinsa, koska kyse on kelpoisuusehdot täyttävistä henkilöistä. Opinto-ohjauksen lisääminen on lisäksi hallitusohjelman tavoitteiden mukaista. Ohjaajiksi lasketaan kaikki muu koulutuksen järjestäjän oma ohjaushenkilöstö, joka voi toimia eri oppimisympäristöissä, kuten työpaikoilla. Työpaikkaohjaajat sitä vastoin eivät siis kuulu lainkaan tähän, koska ne eivät ole koulutuksen järjestäjän omaa henkilöstöä.

Kysymys: Minkälaista opetuksen tukihenkilöstöä lisärahoituksella voi palkata? Lasketaanko esimerkiksi tukihenkilöksi digitaalisen oppimisympäristön kehittäjä?

Vastaus: Tukihenkilöstön tulisi olla sellaista, joka mahdollistaa opettajien työpanoksen kohdentamisen enemmän opetukseen (ks. edellinen vastaus). Koulutuksen järjestäjien tulee itse arvioida ja perustella vapauttaako ko. tukihenkilöstön palkkaaminen opettajia enemmän opetustyöhön. Koska etenkin tukihenkilöstön osalta käyttökohteiden määrittelyssä on pyritty joustavuuteen, on käyttösuunnitelmassa tarkentava lisäkysymys mahdollisia tukihenkilöitä koskien.

Oppimisympäristöjen kehittäminen ei kuitenkaan ole tällä lisärahoituksella rahoitettavaa tukitoimintaa, vaikka osa opettajista saattaakin tällä hetkellä käyttää osan työajastaan opetuksen sijaan oppimisympäristöjen kehittämiseen. Tähän tarkoitukseen voi hakea strategiarahoitusta (haku parhaillaan auki 19.5.2020 asti).

Kysymys: Entä voiko rahoituksella rekrytoida ammatinvalintapsykologin, nuoriso-ohjaajia tai sosiaaliohjaajia, ja raportoida näiden menot raportoitaessa rahoituksen käyttöä? Normaalisti

opiskelijahuollon menoja ei raportoida ammatillisen koulutuksen kustannusraportoinnissa valtionosuustoiminnan menoina.

Vastaus: Tällä rahoituksella ei lähtökohtaisesti pitäisi palkata opiskeluhuollon henkilöstöä, koska kunnat vastaavat opiskeluhuollon palveluista ja saavat siihen rahoitusta. Yksittäisissä tapauksissa tämä voi olla perusteltua, mikäli koulutuksen järjestäjä voi osoittaa, että tällä toimella voidaan tehokkaasti tukea opiskelijoiden opintojen etenemistä ja vapauttaa opettajien työpanosta opetukseen. Hakemuksessa rekrytointisuunnitelmaan kirjataan tukihenkilöstö sellaisena kuin se on aiemmin käyttösuunnitelman tarkentavassa kysymyksessä määritelty. Mikäli on tarpeellista, ministeriö ohjeistaa raportoinnin yhteydessä kirjaamistavoista tarkemmin.

Kysymys: Mitä kuluja palkkakulujen lisäksi voidaan henkilökuluihin sisällyttää (sivukulut, koulutus, IT/puhelin, työtilat, hallinto?) vai tuleeko kustannusarvio tehdä vain palkkakulujen perusteella?

Vastaus: Lisärahoitus on tarkoitettu uuden henkilöstön ja/tai lisättyjen työtuntien henkilöstökulujen kattamiseen. Henkilöstökulut sisältävät ennakkipidätyksen alaiset palkat ja niihin verrattavat kulut sekä välittömästi palkan perusteella määräytyvät kulut kuten sosiaaliturvamaksut, pakolliset ja vapaaehtoiset henkilövakuutusmaksut sekä eläkekulut. Koulutus-, it-, työtila- tai hallintokuluja ei voi sisällyttää kustannusarvioon.

Kysymys: Joillakin aloilla on haasteena pätevän henkilöstön rekrytoinnissa. Päteviä opettajia ja ohjaajia on pyritty rekrytoimaan, mutta päteviä hakijoita ei ole saatu. Tämä on erityisesti tiettyjen ammattialojen haasteena. Onko tällaisissa tilanteissa mahdollisuus käyttää tätä rahoitusta asiantuntijuuden hankkimiseen ostopalveluna?

(vastaava kysymys) Jos rahoitusta haetaan kohdennettavaksi tuntiopetukseen, jolla voitaisiin tukea tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden opintoja, onko tuntiopetus toteutettava verokortilla työskennellen vai voidaanko tuntiopetusta toteuttaa myös toiminimellä toimivien tuntiopettajien toimesta tai ostaa tarvittavaa tuntiopetusta toiselta koulutuksen järjestäjältä?

Vastaus: Tuntiopetuksen ostaminen lisärahoituksella on mahdollista, vaikkakaan ei ensisijaisesti suositeltava ratkaisu. Tähän ratkaisuun on päädytty sen vuoksi, ettei osa-aikaisen tuntiopettajan (ilman opetusvelvollisuutta) työopimus poikkea opetushenkilöstön määrän jatkuvuuden kannalta merkittävästi ostetuista opetustunneista, eikä ole perusteita hyväksyä ensimmäistä hyväksymättä toistakin.

Henkilöstön tai henkilötyövuosien seurannassahan palveluiden osto ei näy, joten niitä ei sen vuoksi tule rekrytointisuunnitelmaankaan kirjata. Ostetut tunnit voidaan kirjata käyttösuunnitelmaan (kohtaan 5. Uusien osa-aikaisten ja tuntiopettajien opetustuntimäärä).

Kysymys: Koronaviruspandemian vuoksi ollaan tilanteessa, että opetushenkilöstöä joudutaan lomauttamaan. Voiko lisärahoitusta hakea ja myönnetäänkö sitä, vaikka oppilaitos joutuisi lomauttamaan tai torjumaan lomautuksen uhkaa? Entä voiko lisärahoitusta hakea, jos meneillään tai suunnitteilla on muista syistä kuin koronaviruksesta johtuva opetushenkilöstön lomautus?

Vastaus: Lisärahoitus on tarkoitettu uuden opetus- ja ohjaus henkilöstön palkkaamiseen eikä olemassa olevien henkilöstökulujen kattamiseen (eli lomautusten torjumiseen). Sitä ei ole tarkoitus myöntää

järjestäjille, jotka ovat lomauttaneet tai aikovat lomauttaa vos-rahoitteisen ammatillisen koulutuksen opetus- tai ohjaushenkilöstöä.

Kysymys: Onko lisäsuoritepäätöksen myöntökriteereissä mainittu vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa rahoituksen käytön edellytys?

Vastaus: Kokonaiskuvassa opetuksen ja ohjauksen lisäämiseen tarkoitettuja resursseja on käytettävä siten, että niillä voidaan tukea erityisesti niitä opiskelijoita, jotka tarvitsevat enemmän tukea opintoihinsa. Ministeriö katsoo, että opetuksen ja ohjauksen lisäresursseja on tarpeen kohdentaa erityisesti perusopetuksen päättäneiden nuorten, maahanmuuttajien ja heikkojen perustaitojen varassa olevien aikuisten koulutuksen järjestämiseen. Lisämäärärahan turvin koulutuksen järjestäjien on kohdennettava lisää opetusta, ohjausta ja muita tukitoimia erityisesti sellaisille näihin kohderyhmiin kuuluville opiskelijoilleen, joilla on opiskelussa eniten ongelmia tai joiden tuen tarve on muutoin suurta taikka jotka ovat muusta syystä vaarassa keskeyttää opintonsa.

On kuitenkin luonnollista, että esimerkiksi palkatessa uuden opettajan, kohdistuu hyöty muillekin kuin enemmän tukea opintoihinsa tarvitseville opiskelijoille. Koska ministeriö ottaa laskennallisissa myöntökriteereissään huomioon enemmän tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrän kullakin koulutuksen järjestäjällä, kohdistuvat resurssit silti asetetun tavoitteen mukaisesti, vaikka koulutuksen järjestäjä käyttäisi lisärahoitusta yleiseen kaikkia opiskelijoita hyödyntävään toimintaan.

Kysymys: Voidaanko lisärahoituksella palkata tai maksaa palkkiota tehdystä ohjauksesta työpaikkaohjaajalle?

Vastaus: Koulutuksen järjestäjien ei tule lisärahoituksella tai muutenkaan maksaa työpaikkaohjaajan roolissa toimimisesta palkkaa tai palkkiota.

Kysymys: Millä aikavälillä (pvm) syntyneitä kustannuksia lisärahoituksella voi kattaa?

Vastaus: Nyt haettava 80 milj. euron lisärahoitus on kuluvan vuoden talousarviossa päätettyä lisärahoitusta, mikä olisi ollut mahdollista jakaa koulutuksen järjestäjille jo ennen varainhoitovuoden alkua tehtävällä varsinaisella suoritepäätöksellä. Näin ollen lisärahoitusta voidaan käyttää kuluvan vuoden alusta lukien syntyneisiin käyttötarkoituksen mukaisiin palkkauskustannuksiin siitä huolimatta, että lisäsuoritepäätös, jolla lisärahoitus myönnetään, tehdään vasta kesäkuussa. Nyt myönnettävän lisärahoitusta ei ole rajattu käytettäväksi tiettyinä ajanjaksona eikä ole rajattu, että lisärahoitusta voisi käyttää vain niihin rekrytointeihin, jotka tehdään lisäsuoritepäätöksen jälkeen.

Opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen myönnettävää lisärahoitusta voidaan käyttää samalla periaatteella kuten muutakin valtionosuusrahoitusta. Sen käyttö ei siis ole sidottu rahoituksen myöntämisvuoteen. Tarkoituksena on, että koulutuksen järjestäjät voisivat ylläpitää lisärahoituksella lisättyä opetuksen ja ohjauksen tasoa yhtä kalenterivuotta pidempään. Näin ollen tänä vuonna myönnettävällä rahoituksella voidaan kattaa opetuksen ja ohjauksen lisäämisestä aiheutuvia kustannuksia useampana vuotena. Rekrytoinnit tulee kuitenkin pyrkiä käynnistämään mahdollisimman ripeästi.

Kysymys: Jos esim. vuoden 2019 lisäsuoritepäätöksellä on palkattu opinto-ohjaaja ja lisärahoitus kattaa tämän opinto-ohjaajan palkkakustannukset vuoden 2021 loppuun, voiko vuoden 2020 lisärahoitusta hakea tämän henkilön palkkaamiseen vuosina 2022 ja 2023?

Vastaus: Kyllä.

Kysymys: Rekrytoitaessa uutta henkilöstöä rahoituksen määräaikaisuus ei voi olla määräaikaisuuden peruste. Osa näistä lisärekrytoinneista onkin tehtävä toistaiseksi. Se varmasti on ok?

Vastaus: Kyllä. On sallittua ja suorastaan toivottavaa, että opetus- ja ohjaushenkilöstön määrän lisäys ei myöskään rajoitu lisärahoituksen myöntämisvuosiin. Rekrytointisuunnitelmaan merkitään kuitenkin vain ne vuodet, joina lisärahoituksen suunnitellaan kattavan henkilöstökulut.

Kysymys: Voiko lisärahoitusta hakea myös opetuksen avustajiin, jotka toimivat opettajien apuna. Mutta he eivät ole muodollisesti kelpoisia opettajia.

Vastaus: Kyllä. Lisärahoituksella palkattavilta ohjaajilta tai opetuksen ja ohjauksen tukihenkilöstöltä ei edellytetä muodollista opettajan kelpoisuutta.

Lisärahoituksen käyttösuunnitelma

Kysymys: Jos 2019 myönnettyä lisärahoitusta ei käytetty vuoden 2019 puolella, ja se käytetään kokonaisuudessaan v. 2020 alkaen, kuuluuko aiempi lisärahoitus huomioida jotenkin tässä käyttösuunnitelmassa? Mitä merkitään tässä tapauksessa kohtaan b) ”kuinka paljon lisäyksestä on vuonna 2019 vastaavaan tarkoitukseen myönnetyllä lisärahoituksella jo tehtyjen lisäysten jatkamista”?

Vastaus: Hakemuksen käyttösuunnitelma koskee vain nyt haettavaa lisärahoitusta. Kaikki uudet työsuhteet ja -tunnit sekä jatkettut työsuhteet ja –tunnit merkitään lisäyksenä a-sarakkeeseen, ja b-sarakkeeseen eritellään lisäksi erikseen aiemmalla lisärahoituksella jatkettujen osuus. Mikäli järjestäjä ei ole rekrytoinut aiemmin ketään, ovat kaikki palkattavat henkilöt uusia. Kuitenkin jos 2019 lisärahoituksella on vuoden 2020 puolella palkattu henkilöstöä ennen tämän lisärahoituksen hakua, sellaisen jatkaminen merkitään b-sarakkeeseen.

Kysymys: Jos rahoitusta 2019 tuli erittäin vähän ja se on käytetty, mutta henkilöiden työtä jatketaan, niin miten se merkitään? Voiko taulukoihin voi merkitä myös 1.1.2020 lähtien tehdyt uudet henkilöstölisäykset?

Vastaus: Aiemmalla lisärahoituksella palkattujen henkilöiden työn jatkaminen merkitään käyttösuunnitelmassa a-sarakkeen lisäksi b-sarakkeeseen (ja rekrytointisuunnitelmassa merkitään kaikkiin sarakkeisiin). Aiemmin palkattuihin luetaan myös 1.1.2020 lähtien tehdyt uudet henkilöstölisäykset, jos palkkaamiseen on käytetty vuonna 2019 myönnettyä lisärahoitusta.

On myös mahdollista, että aiemmin myönnetyllä lisärahoituksella palkattu määräaikainen työsuhde on ehtinyt päättyä, jos lisärahoitusta on myönnetty vain pieni määrä, ja koulutuksen järjestäjä on jatkanut päättynyttä työsuhdetta jo ennen vuoden 2020 lisärahoituksen myöntämistä. Tästä huolimatta henkilö

merkitään hakemuksessa aiemmalla lisärahoituksella palkatuksi, ja uutta lisärahoitusta voi käyttää näiden kulujen kattamiseksi.

Kysymys: Jos vuoden 2019 lisärahoituksella palkattiin tuntiopettaja toistaiseksi voimassaolevaan päätoimisuuteen, miten se merkitään käyttösuunnitelmaan?

Vastaus: Sillä ei ole väliä käyttösuunnitelman kannalta, onko vuoden 2019 lisärahoituksella tehty rekrytoinnit määräaikaista vai toistaiseksi voimassa olevia. Mikäli nyt haettavalla lisärahoituksella on tarkoitus kattaa henkilön palkkakulut sen jälkeen, kun vuoden 2019 lisärahoitus on käytetty, merkitään tuntiopettaja riville 2 sekä nyt haettavalla lisärahoituksella katetut opetustunnit riville 5. Koska lisäys on vuoden 2019 lisärahoituksen jatkamista, merkitään lisäys sekä sarakkeeseen a että sarakkeeseen b. Vuoden 2019 lisärahoituksella katettuja opetustunteja ei sen sijaan merkitä taulukkoon.

Lisähenkilöstön rekrytointisuunnitelma vuosille 2020-2023

Kysymys: Hakulomakkeen kohta lisärahoituksella palkattava henkilöstö, koko henkilöstön henkilömäärä: tarkoitetaanko määrällä vain oppilaitoksen vakinaisen opetushenkilöstön määrää vai lisäksi myös osa-aikaisten tuntiopettajien, toiminimellä toimivien tuntiopettajien tai muilta oppilaitoksilta ostetun tuntiopetuksen määrää?

(vastaava kysymys) Hakulomakkeella kysytään koko henkilöstön henkilömäärää 31.12.2019 sekä palkattua/palkattavaa henkilöstöä useampana ajankohtana. Miten määritellään tuo henkilömäärä? Kysymme, koska meillä on erilaisilla "statuksilla" olevaa henkilökuntaa. Eli meillä on työntekijöitä (toistaiseksi voimassa oleva työsopimus), jotka ovat juuri mainittuna ajankohtana esim. hoitovapaalla, opintovapaalla, työlomalla ja heidän tilalleen on palkattu sijainen. Lasketaanko kukin tapaus yhdeksi henkilöksi vai kahdeksi henkilöksi?

Vastaus: Rekrytointisuunnitelmaan merkitään vakinaiset opettajat ja osa-aikaiset tuntiopettajat, muttei toiminimellä toimivia tuntiopettajia tai muualta ostettua opetusta. Ensisijainen syy tällaiseen määritelmään on se, että tämän pitäisi olla järjestäjien helposti saatavilla oleva luku, kun lisärahoituksen käyttöä myöhemmin kysytään seurantaa varten (ja peilataan rekrytointisuunnitelmaan). Pitkällä vapaalla olevia ei sen sijaan lasketa mukaan.

Tilastokeskuksen käyttämä määritelmä henkilöstön lukumäärälle on hyvin sovellettavissa:

"Henkilöstön lukumäärä sisältää ne yhtiön palveluksessa olevat työntekijät, joilla on työsopimus ja jotka saavat työstä palkkaa. -- Lukuun sisältyvät kaikki henkilöt, joille suoritettavat maksut kirjataan yhtiön tuloslaskelman kohtaan henkilöstömenot. -- Lukumäärä sisältää osa-aikatyöntekijät, kausityöntekijät, lakossa olevat työntekijät sekä lyhyellä lomalla olevat työntekijät, mutta ei pitkällä lomalla olevia työntekijöitä. Henkilöstön lukumäärään ei lueta tilapäistyövoimaa välittävän toimiston kautta hankittuja työntekijöitä."

Kysymys: Lisärahoituksella lisättävät henkilötyövuodet: luetaanko koko henkilöstön työvuosien määrään vain ammatillisen koulutuksen vakinainen henkilöstö vai myös osa-aikaiset tuntiopettajat?

Vastaus: Henkilötyövuosiin luetaan mukaan kaikki opetus-, ohjaus-, sekä opetuksen ja ohjauksen tukihenkilöstö. Siis sekä vakinaiset opettajat että osa-aikaiset tuntiopettajat, mutta ei kaikkea muuta henkilöstöä.

Kysymys: Edellisten vastausten perusteella myös sivutoimiset opettajat lasketaan mukaan henkilöstömääriin. Miksi myös sivutoimiset opettajat lasketaan mukaan eikä vain päätoimisia? Sivutoimisten tuntimäärät voivat olla hyvinkin vaihtelevia muutamasta tunnista vuodessa lähes päätoimisuuden rajalle, mistä syystä myöskään henkilömäärä ei ole merkitsevä mittari.

Vastaus: Opettajien vaihtelevan työmäärän vuoksi lomakkeella kysytään erikseen suunnitelma henkilötyövuosien osalta. Henkilöiden lukumäärä tarkentaa kokonaiskuvaa opetushenkilöstön ja opetuksen määrän kehittymisestä, mutta sitä ei ole tarkoitus seurata irrallisena kontekstista.

Kysymys: Kirjataanko rekrytointisuunnitelmaan henkilö- ja henkilötyövuosimäärät vain niiden henkilöstöryhmien osalta, joihin lisärahoitushakemus kohdistuu (esim. lisäresurssit opettajiin ja ohjaushenkilöstöön, mutta ei opetuksen tukihenkilöstöä)? Jos täytetään myös opetuksen tukihenkilöstön määrä, niin mitä henkilöstö/ammattiryhmiä tähän ryhmään luetaan?

Vastaus: Tiedot kirjataan toisesta sarakkeesta alkaen vain niiden henkilöiden osalta, jotka on palkattu/palkattaisiin 22.11.2019 lisäsuoritepäätöksellä myönnettyllä lisärahoituksella tai nyt haettavalla lisärahoituksella. Mikäli lisärahoitusta haetaan tukihenkilöstön palkkaamiseen, sen osalta tiedot kirjataan 3. riville. Kts. lisärahoituksen käyttökohteita koskeva kysymys siitä, minkälaisesta henkilöstä voisi olla kyse.

Ensimmäisen sarakkeen osalta kirjataan koko henkilöstöstä mukaan lisärahoituksen mahdollisia käyttökohteita vastaavat henkilöstöryhmät. Siis esimerkiksi myös ohjaajat kirjataan, vaikka hakemuksella haettaisiin lisärahoitusta ainoastaan opettajien palkkaamiseen. Olemassa olevan tukihenkilöstön määrä on kieltämättä haasteellisempi arvioida yleisen määritelmän puuttuessa. Hakemuksen täyttäjän oma harkinta on tältä osin riittävä.

Kysymys: Syötetäänkö kunkin vuoden kohdalle vain sinä vuonna palkattujen lukumäärä vai ”kuljetetaanko” kaikkia uusia koko ajan seuraaville vuodelle mukana luvuissa. Eli esimerkiksi onko vuoden 2021 luvussa vain 2021 vuonna palkatut vai sekä vuonna 2021 sekä 2020 palkatut ja vuodelle 2021 jatkavat jne.? Ja sama logiikka myös htv-tilin kohdalla?

Vastaus: Kuljetetaan mukana niin pitkään kuin palkattavan henkilön työsuhteen suunnitellaan kestävä. Sama logiikka htv-tilin kohdalla. Henkilöitä kuljetetaan mukana, ja kullekin vuodelle merkitään sille vuodelle suunniteltu htv-määrä.

Kysymys: Voiko hakulomakkeen henkilötyövuosia koskevissa taulukoissa käyttää desimaaleja?

Vastaus: Voi. Aluksi tämä ei ollut mahdollista, mutta lomakkeen asetuksia muutettiin tämän osalta 23.4. Ei kuitenkaan haittaa, mikäli hakemuksen ehti lähettää jo ennen tätä muutosta ja hakemus on kokonaisluvun tarkkuudella.

Kysymys: Lasketaanko lisärahoituksella palkattavan henkilöstön rekrytointisuunnitelmaan vain ne henkilöt, jotka ovat palkkalistoilla aina vuoden viimeisenä päivänä? Vai kaikki henkilöt, jotka ovat yleensä sinä kyseisenä vuonna palkkalistoilla?

Vastaus: Taulukkoon merkitään kaikki lisärahoituksella palkatut, joiden suunnitellaan edelleen olevan palkkalistoilla kyseisenä päivänä.

Muita kysymyksiä

Kysymys: Voiko jo lähetettyä hakemusta tarvittaessa täydentää?

Vastaus: Hakemusta voi täydentää hakuajan päättymiseen asti. Jo lähetettyä Webropol-lomaketta ei kuitenkaan voi teknisistä syistä täydentää. Tällöin lomake tulee pääsääntöisesti täyttää kokonaisuudessaan uudelleen ja uusi hakemus korvaa edellisen. Pienet täydennykset tai korjaukset voi poikkeuksellisesti lähettää Webropolin sijaan suoraan osoitteeseen johannes.peltola@minedu.fi. Korjaustavasta riippumatta täydennys tulee myös toimittaa ministeriön kirjaamoon alkuperäisen hakemuksen tapaan.

Kysymys: Miten rahoituksen käytöstä on tarkoitus raportoida?

Vastaus: Lisärahoituksen käytön ja vaikuttavuuden seurantakohteita on kuvattu tarkemmin ministeriön kirjeessä 15.10.2019 (OKM/58/592/2019). Ministeriö hyödyntää seurannan valmistelussa koulutuksen järjestäjiltä vuoden 2019 lisärahoituksen haun yhteydessä kerättyä palautetta. Vain sellaista seurantatietoa tullaan keräämään, joka on välttämätöntä rahoituksen käytön tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta. Raportoinnista tullaan ohjeistamaan tarkemmin sen tullessa ajankohtaiseksi.

Kysymys: Onko mahdollista tehdä päätös siten, että rahoitus voidaan tulouttaa suunnitellun käyttöaikataulun mukaisesti?

(vastaava kysymys): Vi behöver tydliga i beslutet nedtecknade anvisningar om bokföringen av tilläggsfinansieringen. Bokföringsnämndens kommunsektion anvisar att dessa medel ska bokföras på beviljningsåret, detta går inte ihop med att medlen som beviljas används under flera räkenskapsperioder.

Vi efterlyser alltså att medlen kan bokföras enligt prestationsprincipen, inte enligt kassaprinicipen.

suom.

Tarvitsemme päätöksessä kirjoitettuja selkeitä ohjeita lisärahoituksen kirjanpidosta. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto osoittaa, että nämä varat on kirjattava myöntämivuodelle, mikä ei sovi yhteen myönnettävien varojen käytön kanssa useammalla tilikaudella.

Vaadimme, että varat voidaan kirjata suoriteperusteisesti, ei kassaperusteisesti.

Vastaus: Rahoituspäätös tehdään kerralla samaan aikaan kaikille koulutuksen järjestäjille koko myönnettävän lisärahoituksen osalta. Lähtökohtaisesti ministeriö ei ota kantaa järjestäjien kirjanpitoikäntöihin. Ministeriö kuitenkin selvittää Kuntaliiton kanssa tuloutusta koskevia kysymyksiä.

I princip tar ministeriet inte ställning till utbildningsanordnarnas bokföringspraxis. Ministeriet utreder dock tillsammans med Kommunförbundet frågor som gäller intäktsföring.

Kysymys: Sähköinen lomake täytetään ja lähetetään webropolin kautta, tämä ok. Vastaavat tiedot toimitetaan OKM:n kirjaamoon sähköpostilla ok eli tallennetaan hakemuslomakkeen tiedot. Riittääkö, että saatteessa on allekirjoitus ja päiväys?

Vastaus: Kyllä. Webropol-yhteenvedo allekirjoituksen sekä päiväyksen kanssa riittää. Laajempaa saatekirjettä ei tarvita.